

Skališkių ir Skališkių „olos ašarų“ šaltiniai

Turistinė vertė

Sinonimai

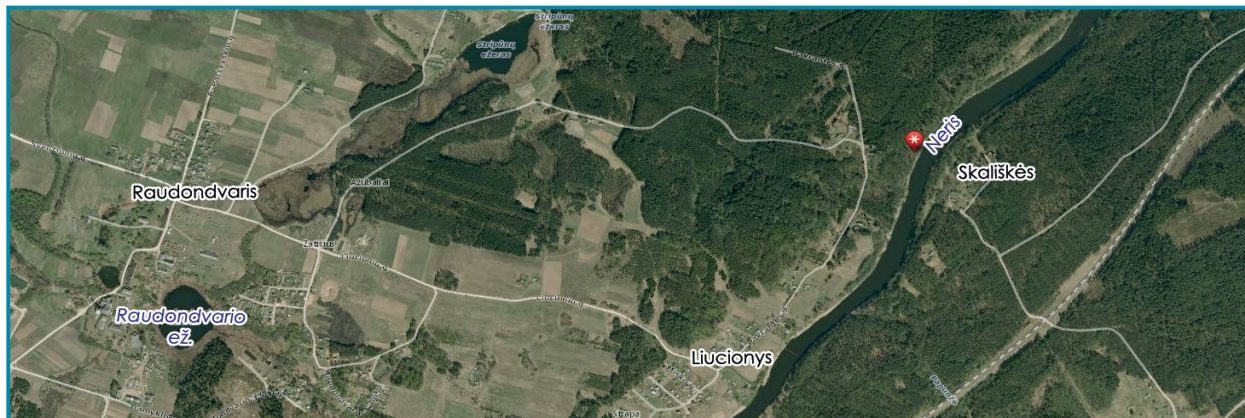
Skališkių „olos ašarų“ šaltinis

Koordinatės

LKS: 601309; 6083320

Adresas

Netoli Liucionų k.,
Nemenčinės sen., Vilniaus raj.
Skališkių miško 76 kvartalas.
Skališkių ola – valstybės
saugomas objektas, gamtos
paminklas

Aplinka

Iš olos skliautų laša per fluvioglacialinius smėlius persifiltravęs vanduo, kuris ir vadinamas „Olos ašaromis“. Žemiau olos, Neris salpoje, maždaug už 2 m nuo upės krašto ir griovos išsilieja Skališkių šaltinis. Jis išteka iš po didoko rausvo granitinio akmens (virš žemės paviršiaus matomos akmens dalies matmenys: ilgis – 1,2 m, plotis – 0,8; aukštis – 0,9 m. Šaltinio sufozinis duburys yra tarp akmens ir Neris upės (Linčius, 1990).

Dabartinė būklė, kaptazas

Kaptažo įrenginių nėra.

Vandens fizikinės savybės

Tiek „ašarų“, tiek šaltinio vanduo skaidrus, bespalvis, bekvapis, beskonis. Vanduo šaltas, temperatūra 3,2–5,6 °C (2013-11-28), silpnai šarminis (pH – 7,21–8,17). „Ašarų“ vandenyje ištirpusio deguonies koncentracija 12,7 mg/l, šaltinio – 2,82 mg/l, vandens oksidacinis ir redukcinis potencialas – +258–512 mV.

Vandens cheminės savybės

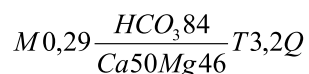
Skališkių „olos ašarų“ šaltinis

Nustatomo komponento pavadinimas	Nustatyta vertė		
	mg/l	mg-ekv/l	ekv. proc.
Ištirpusių mineralinių medžiagų suma	291		
Sausoji liekana 180 °C	194		
Bendrasis kietumas		4,05	
Karbonatinis kietumas		3,20	
Nekarbonatinis kietumas		0,85	
Anijonai:			
Chloridai, Cl ⁻	9,64	0,27	7,09
Sulfatai, SO ₄ ²⁻	16,25	0,34	8,92
Hidrokarbonatai, HCO ₃ ⁻	195,26	3,20	83,99
Nitritai, NO ₂ ⁻	0,12	0,00	0,00
Nitratai, NO ₃ ⁻	< 0,24	0,00	0,00
Katijonai:			
Natris, Na ⁺	3,56	0,15	3,55
Kalis, K ⁺	0,91	0,02	0,47
Kalcis, Ca ²⁺	42,01	2,10	49,76
Magnis, Mg ²⁺	23,77	1,95	46,21
Amoniakas, NH ₄ ⁺	< 0,03	0,00	0,00
Kitos analitės:			
pH, pH vienetai 20 °C	8,10		
Permanganato skaičius, mg O/l	2,72		
Savitasis elektros laidis, μS/cm	327		

Skališkių „olos ašarų“ vanduo gėlas, turi mažai mineralinių medžiagų, santykinai kietas. Nitratų ir amonio neaptikta.

Cheminės sudėties formulė (ekv/%)

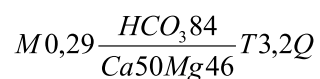

Skališkių šaltinis

Nustatomo komponento pavadinimas	Nustatyta vertė		
	mg/l	mg-ekv/l	ekv. proc.
Ištirpusių mineralinių medžiagų suma	463		
Sausoji liekana 180 °C	308		
Bendrasis kietumas		6,08	
Karbonatinis kietumas		5,10	
Nekarbonatinis kietumas		0,98	
Anijonai:			
Chloridai, Cl ⁻	12,29	0,35	5,88
Sulfatai, SO ₄ ²⁻	15,22	0,32	5,38
Hidrokarbonatai, HCO ₃ ⁻	311,20	5,10	85,71
Nitritai, NO ₂ ⁻	0,04	0,00	0,00
Nitratai, NO ₃ ⁻	11,10	0,18	3,03
Katijonai:			
Natris, Na ⁺	3,48	0,15	2,38
Kalis, K ⁺	2,40	0,06	0,95
Kalcis, Ca ²⁺	83,74	4,18	66,24
Magnis, Mg ²⁺	23,11	1,90	30,11
Amoniakas, NH ₄ ⁺	0,34	0,02	0,32
Kitos analizės:			
pH, pH vienetai 20 °C	7,68		
Permanganato skaičius, mg O/l	3,68		
Savitasis elektros laidis, μS/cm	572		

Skališkių šaltinio vanduo gėlas, turi mažai mineralinių medžiagų, kietas. Aptinkama nedidelės koncentracijos azoto junginių.

Cheminės sudėties formulė (ekv/%)

Tautosakinės, kraštotyrinės, istorinės žinios

Dešiniajame Neries krante netoli Nemenčinės, tiesiai prieš ažuolyną atsiveria ola, vadinama Šventąja, arba Skala. Lučionių–Skališkių Šventoji ola yra gilus ir erdvus urvas po išsikišančiu 12 m pločio ir 2 m storio konglomeratų (karbonatingų vandenų sucementuotų žvyrų) luitu. Kalbama, kad nuo maždaug 3 m aukščio olos skliautų lašantis karbonatingas vanduo turi gydymosi galios. Seniau čia laikytos pamaldos, stovėjo kryžius, buvo paliekama pinigų, žolynų. Dabar olos nišose pastatyta šv. Mergelės Marijos paveikslėlių, deginamos žvakelės. Gydymųjų savybių, manoma, turi ir olos papėdėje iš po akmens trykštančio šaltinio vanduo.

Grafas K. Tiškevičius, aplankęs Skališkių olą, rašė: „Tai buvo vaizdas iš tiesų neįprastas. Čia kiekvieną praeivį stebino uolos luitas, drąsiai kyšantis iš kalno skardžio. Ši ola ne tik savo įdomia išvaizda vilioja lankytojus – traukia dar savo šventumo kerai, kuriuos jai pripažino tų kraštų žmonės. Iš jos lašantis vanduo turėjęs galią išgydyti akių ligas. Jei tik kas sergančias akis juo suvilgydavęs, tuoj pat pasveikdavęs. Nuo tada įvairių luomų žmonės, pėsti ir važiuoti, čia gausiai lankosi. Šventąją olą aplankiau. Jos papėdėje klūpojo žilagalvis senelis, vilkintis drobinį palaidinį, nesudrįskusį ir švarų. Rankas buvo sudėjęs, akis pakėlęs aukštyn į kryžių. Šitaip jis meldėsi dangui be žodžių, nes jo lūpos, deja, nekrutėjo. Jis kalbėjo jaudinamą sielos maldą“.

Tipas

Krintantis, teka iš aliuvio smėlingų sąnašų ir, matyt, dreuoja slėnio šlaito vandeningus tarpmoreninius sluoksnius

Režimas

Nuolatinio veikimo

Vandeningumas

Mažo vandeningumo, nereikšmingi šaltiniai (debitas 0,17 l/g)

Vandens tipas

Kalcio, magnio hidrokarbonatinis

Aprašė:

A. Linčius, 1990;
Z. Zanevskij, K. Kadūnas, 2014